

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et
Exercitiis Accommodatæ Libri IV**

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. IV. Quænam Sacramenta Characterem imprimant, & quid ille sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

illum locum aliter exponi, & defacto in editione facta jussu Sixti V. aliter legitur. Vnde teste Vasquez & Bellarmino, Interpretes communiter illum locum intelligunt de adultis, quibus Deus, nisi circumcidantur, minatur poenam, non quidem aeternam sed temporalem, sive mortis, sive separationis à populo Judaico, quam debebat pati ob neglectam circumcissionem. Verum quidquid sit de hac lite Scripturistica;

§. 2. Transeat illum locum Genes. esse intelligendum de parvulis, & esse legendum ut volebat S. Augustinus, dico S. Augustinum esse interpretandum, sicut paulò ante Innocentium III. interpretati sumus, scopum illius fuisse, probare utilitatem Baptismi parvulorum, sicut & Circumcisionis, contra hæreticos, requirentes actum fidei in suscipiente. In hoc sensu S. Augustinus lib. 4. de baptismo contra Donatistas c. 24. scripsit hæc verba. [Cur ergo ei præceptum est, ut omnem deinceps infantem masculum octavo die circumcideret, qui nondum poterat fortè credere, ut ei reputaretur ad Justitiam, nisi quia & ipsum per se ipsum Sacramentum plurimum valebat?] Dico, inquam, S. Augustinum nihil voluisse statuere circa nostram quaestionem scholasticam: hoc enim non erat necessarium ad ipsius intentum, sed solum voluisse asserere, non fuisse opus ad delendum peccatum originale, ut esset actus fidei in suscipiente Sacramentum, sed fuisse deletum in Circumcisione, sive hoc proveniret ex opere operato, sive ex opere operantis.

648. Solet ex eodem Augustino objici alius locus lib. 3. contra Julianum c. 18. ubi loquens de Infantibus damnandis nisi circumciderentur, sic ait. [Explica si potes, cur meritò tantà poenā plesteretur, nisi ab hoc tanto Sacramento liberaretur.] vbi illa particula *Tanto*, videri posset exprimere vim propriam Sacramenti. Verum S. Augustinus plus nolit asserere, quam quòd Circumcisio fuerit Sacramentum præ cæteris æstimandum ex eo capite, quòd à Deo fuerit vnicè designatum pro objecto & effectu illius actus meritorij, quo volebat parvulos justificari extra casum necessitatis. Cæterum S. Augustinus pro nostra sententia apertè pronuntiat in Epistola ad Hieronymum, quæ est 97. vbi dicit, Circumcisionem & alia hujusmodi justificare neminem potuisse.

649. Objici posset 4. Ex nostra sententia sequi videtur, quòd si Minister Circumcisionis habuisset actum imperantem Circumcisionem, & quoad modum tendendi efficacissimum, sed ex defectu instrumenti aut virium non potuisset circumcissionem absolvere, adhuc puer fuisset justificatus, quia totum meritum fuisset positum. §. Multos cum S. Thoma sup. concedere sequelam, alios verò negare, & requirere in tali casu actum qui imperet aliud signum protestativum fidei, quæ res est incerta.

650. Objici posset 5. Ex nostra sententia sequi videtur, melioris conditionis fuisse parvu-

los Judæorum, quàm novæ legis, qui per fidem sine actuali Baptismo non justificantur. §. 1. Retorquendo argumentum, nam in sententia contraria in casu necessitatis, & respectu fœderum etiam extra casum necessitatis, facillimum remedium poterat adhiberi in veteri lege, etiam in nova lege requiritur determinate baptismus. §. 2. Fidem internam supernamque valde victoriosam & captivantem intellectum in obsequium Dei, non esse per se, & ex se facillimè quàm sit collatio baptismi, præsertim si accipiatur fides vna cum actu imperante Circumcisionem. Quòd autem per accidentem alter contingere possit, est divinæ Providentiæ relinquendum, ad quam pertinuisset permittere mortem in utero matris, ut sæpè contingit, & non conqueri potest.

CONTROVERSIA IV.

Quænam Sacramenta Characterem imprimant, & quid ille sit.

651. Character hoc loco aliud non est, quàm Signum quoddam spirituale, & eternum sua indelebile, animæ impressum à tribus Sacramentis, Baptismo, Confirmatione, & Ordine, & definitum est in Florentino Dec. Vn. & in Trident. sess. 7. can. 9. cujus perpetuam Traditionem in Ecclesia fuisse ostendunt Controversiæ.

Prima Quæstio est, quare tantum tria Sacramenta nominata imprimant Characterem. Vasquez n. 18. & post eum plures alij rationem dant, quia hæc Sacramenta non sunt reiterabilia sicut cætera: essent autem reiterabilia, nisi imprimerent Characterem.

652. Hanc rationem & illationem rejiciunt Lugo, Dicalillo, Arriaga. Irreiterabilia enim alicujus Cæremoniæ & ritus potest bene consistere & intelligi sine impressione Characteris, cujus rei plura sunt exempla. Prima Trinitas est irreiterabilis, nec tamen imprimit Characterem. Benedictio mulieris in primis nuptijs, non debet repeti cum transit ad secundam veta, nec tamen imprimit Characterem. Abbas fœnelo fulatus & Benedictus, etiam si secundo in Abbatem eligatur, non debet denuo Benedici, neque tamen Benedictio imprimit Characterem: ergo hæc Cæremoniæ sunt irreiterabiles præcise ex libera institutione hominum, ita posset dici tria illa Sacramenta esse irreiterabilia ex libera Christi institutione. Ita illi.

653. Ego tamen existimo, argumentum illationem factam à Theologis nostris contra hæreticos ad probandum Characterem, non esse facile rejiciendam. Fateor itaque, quòd excepto suo Irreiterabilitas alicujus Cæremoniæ, bene possit intelligi sine impressione Characteris, quando altunde constat, quòd ex mera libera voluntate instituentis, repeti non debeat: atque non potest afferri vllus textus Scripturæ, qui

trium Sacramentorum Irreiterabilitas probetur, & quo contineatur irreiterabilitas seu prohibitio reiterationis: cum ergo etiam secundum hereticos illa Sacramenta sint irreiterabilia, debet hac irreiterabilitas fundari in aliqua traditione: hac autem non erit alia, quam illa ipsa, quâ probatur Character: ergo saltem hac ratione bene infertur Characteris existentia ex irreiterabilitate Sacramentorum.

Est autem hac illatio à posteriori. Concilium Tridentinum è converso, & quasi à priori intulit irreiterabilitatem ex impressione Characteris, dicit enim: hæc tria Sacramenta imprimere Characterem indelebilem, unde & iterari non possunt. Quæ consequentia fundatur in eo, quod Character semper creditur sit esse signum potestatis alicujus seu muneris irrevocabiliter collati à Deo: atqui non potest esse signum falsum, vtpote signum Supernaturale: ergo ex Characterem semel collato bene infertur, non posse potestatem collatam tolli, & per iterationem Sacramenti restitui.

654. DICO præterea 1. Ultra liberam voluntatem Instituentis, non potest melior ratio à priori vel congruentia assignari, quare hæc tria, & nullum aliud imprimat Characterem, quam illa, quæ desumpta videntur ex VValdensi to. 2. de Sacram. c. 110. eamque indicavit S. Thomas q. 63. a. 6. Est autem hæc, quod in illis tribus Sacramentis fiat specialis deputatio hominis ad speciale Munus & Officium, ac certas functiones spirituales exercendas, quibus promoveatur cultus Dei, ad quas alij carentes Characterem non sunt ita specialiter deputati: sicut in militia & aulis Principum, certis quibusdam signis discernuntur diversi officiales. Itaque in Baptismo datur Character quo quis in familiam Christi adoptatur, & quasi generali liberâ Christi induitur, accipitque Jus & potestatem alia quoque Sacramenta recipiendi, faciendique ea quæ specialiter decent Christianum. In Confirmationis Sacramento datur Character militaris, quo quis ex familia assumitur in Militem, cujus speciale munus sit fortiter etiam exterius pro fide Christi pugnare, constanterque eam coram hostibus fidei profutendo, cultum Deo debitum tueri. In Sacramento Ordinis datur Character, quo designatur quasi in Ducem aut vnum ex Magistratu, qui tanquam Minister Christi specialiter ea, quæ ad supremum cultum & populi gubernationem pertinent, dona, id est Sacramenta fidelibus dispenset &c. idque secundum diversos ordinum gradus.

Hinc redditur ratio, quare non imprimat Characterem Extrema Unctio: nam licet hæc etiam iterari intra eundem morbum non possit, & præterea etiam det robur pugnandi: attamen præterquam quod in alio morbo iterari possit, non præbet speciale robur & potestatem pugnandi pro fide Christi & cultu Dei, sed pro anima alicujus privati: adeoque non deputat ad certum officium & munus in familia Christi.

655. Quæritur 2. Vtrum Character sit Ens physicum, inherens physice animæ, vel potius sit tantum Ens Morale, seu denominatio extrinseca, sicut est prima Tonfura, Doctoratus, Licentiatu, dignitas Prætoris, Consulis &c. Affirmavit hoc posterior Durandus, à quo non videtur multum differre Scotus, ut ostendit Vasquez. Imò Dominicus Sotus videtur totus in eam abire: nam quamvis putet, se ei moderamen adhibere, illud tamen nescio quale sit, dum ait, Characterem esse qualitatem secundæ speciei, non distinctam tamen ab Essentia animæ secundum rem, sed ratione solum.

656. Dicendum est 2. Characterem esse Ens physicum, physice inherens animæ. Ita characteri Theologi cum S. Thoma, adeo ut teste P. Esparzâ, post Canones Conciliorum sententia Durandi non sit tuta in fide, quidquid eximere ab omni censura contentur Vasquez & Arriaga. Probatur. Nisi enim hæc sit Mens Concilij Tridentini, dum asserit, ea Sacramenta characterem imprimere indelebilem, tunc ejus definitio nihil facit contra hereticos, contra quos Canonem illum constituit. Hæretici enim negarunt Characterem in eo sensu, quo illum Scholastici tunc temporis defenderunt. Neque enim negant hæretici denominationem extrinsecam provenire à baptismo, & quidem non iterabilem.

657. Confirmatur. Concil. Tridentinum sess. 23. c. 4. probat contra hereticos, eos qui semel Presbyteratus ordinem acceperunt, non posse amplius Laicos fieri, ex eo, quod fuerit impressus Character: his verbis. [Quoniam verò in Sacramento Ordinis, sicut & in Baptismo & Confirmatione, Character imprimitur, qui nec deleri nec auferri potest, merito S. Synodus damnat eorum sententiam, qui asserunt, novi Testamenti Sacerdotes temporariam tantummodo potestatem habere, & semel ritè ordinatos iterum Laicos effici posse, si Verbi Dei Ministerium non exercent.] Hæc Concilij illatio esset inepta, si Character esset mera denominatio extrinseca, nempe sicut est officium Consulis aut Prætoris: ex hujusmodi enim denominatione extrinseca quæ semel alicui convenit, non potest inferri, quod non possit illa denominatio cessare. Verum quidem est, quod nunquam possit verificari, talem denominationem nunquam convenisse: sed hoc nihil est ad rem: quia hæretici tam stolidi non erant ut, dicerent, posse de eo qui semel fuit Sacerdos, verificari, quod nunquam fuerit Sacerdos.

Confirmatur 2. Cum PP. Concilij bene scirent, communem DD. sententiam esse fundatam in perpetua traditione, quod Character sit accidens physicum animæ inherens, debuisset in sua definitione monere, quod ab hac Scholastica questione abstraheret, nisi voluisset secundum illam doctrinam definire, ne alioquin pronam errandi occasionem præberet, & judicandi de Characterem, prout defacto à DD. judicatur.

D d d d 3

Confir-

Confirmatur 3. Quia verba Conciliorum sunt accipienda in sensu proprio, quando materia subiecta id patitur: atqui character in sensu proprio significat aliquid physicum, & nullum est inconveniens dari characterem physicum, spirituale &c. ergo sicut Concilia intelliguntur de entitate spirituali physica, quando dicunt infundi Gratiā, Charitatem &c. ita etiam de Characterē intelligenda sunt.

658. Objicies. Entia non sunt multiplicanda sine necessitate: atqui nulla est necessitas asserendi & multiplicandi tale Ens physicum. Non quidem est necessarium ad defendendam irreiterabilitatem Sacramentorum, nam exemplis suprà allatis patet, posse Cæremoniam irreiterabilem institui absque Characterē: non etiam est necessarium, ut illi qui sunt Baptizati, Confirmati, Ordinari, cognoscantur ab alijs esse tales: nemo enim nostrum videt alterius Characterem: neque se prodit in aliquo effectu sensibili: sed sicut ex alijs actionibus cognoscimus Doctorem &c. ita etiam cognoscimus baptizatos.

659. Hoc argumentum æquivocare. Aliud est querere, an fuerit necessarium, ut Sacramenta imprimerent physicum Characterem, & aliud est querere, an supposita traditione & verbis Conciliorum, sit necessitas dicendi, Characterem physicum imprimi. De primo non disputamus. sit ita, quod non fuerit necessitas, satis est quod Deo ita placuerit & conveniens fuerit, habeatque magnam utilitatem, quia cedit in gloriam & ornamentum Beatorum, & in confusionem Damnatorum. Deinde licet non cognoscatur à nobis in via, cognoscitur tamen ab Angelis, quod SS. PP. magni faciunt. S. Basilii in exhortatione ad baptismum sic loquitur. [Nisi Characterem in te agnoscat Angelus, quoniam modo pro te pugnavit, ab inimicis vindicabit?] Quoad secundum, jam apparuit necessitas asserendi in probatione Conclusionis.

659. Queritur 3. Vtrum Character sit signum merè ad placitum, vel potiùs naturale. P. Arriaga post alios censet, esse merè ad placitum, nempe esse ornatum animæ, sed ex se indifferentem, ut sit vel non sit signum, sicut est hedera, ac proinde esse à Deo ad libitum assumptum ad significandam potestatem per Sacramentum collatam.

DICO tamen 3. Characterem esse signum Naturale. Probatur 1. quia à SS. PP. vocatur figura, effigies, imago, lumen: atqui signa ad placitum talia non vocantur. Probatur 2. In sententia contraria non potest reddi commoda ratio, cur Character non fuerit in anima Christi, quam utique decebat habere omnem ornatum, quem alijs suis fidelibus per merita sua communicat. Econtra in sententia nostra, asserente esse Signum Naturale potestatis ministerialis, facile redditur ratio cum Altissiodorensi, nimirum, quia esset signum falsum in Christo, utpote qui per nullum Sacramentum accepit potestatem Ministe-

rialem: cetera verò quæ Character potest significare, sufficienter significantur per viationem posttaticam. Denique in sententia contraria non possunt Angeli discernere Sacerdotem à non Sacerdote &c. quia etsi videant ornatum, actionem tamen assumptionem non vident.

660. Restat solummodo declarandum, in quoniam consistat hæc ratio Signi Naturalis. In qua re sunt duæ sententiæ, ambæ probabiles. Prior est P. Esparza, qui docet, Characterem esse speciem impressam, cuius officium sit, consistere loco objecti ut imago illius, nimirum sui Sacramenti exhibiti. Verum, quia species impressa primario datur, ut serviat illi intellectui in quo recipitur, Character autem videtur potius esse signum alijs, & præterea quia ratio potest impressa non inferret Irreiterabilitatem Sacramenti, cum posset intendi vel multiplicari, ut est Secunda Sententia mihi probabilior, quia Character sit quedam objectiva similitudo & eius figura, in qua tanquam in Medio cognoscitur, scatur Sacramentum & potestas Ministerialis perpetua ac stabilis, hoc est, tamdiu durans, quamdiu durat ipse Character, qui, ut jam videbimus, est ex Natura sua perpetuus. Ita videtur lenius P. Salas 1. 2. tr. 2. disp. 8. f. 3. à n. 61.

661. Queritur 4. An Character sit ex Natura sua indelebilis, vel solum ex Dei ordinatione & Decreto.

Dicendum 4. Esse ex Natura sua indelebilem. Ratio, quia producitur à Deo, & inde inde exigit conservari, cui nullum agens potest resistere; & insuper character nullum habet contrarium, à quo formaliter expellitur, sicut figura expellitur calore. Ac denique nullus apparet tibi propter quem desinat conservari, quia si finis est in impulsu aut speciebus sensuum, quæ multorum sententia sine vilo contrario potest tantum ad tempus conservari.

662. Dices 1. Gratia sanctificans est nobilior Characterē, & tamen destruitur per peccatum: ergo & Character naturaliter destruitur peccato. 2. Negando Consequentiam & pariter, qui peccatum est contrarium Gratia: nullum autem datur contrarium Characteris.

Replicabis. Quin imò etiam Character debet contrarium, nempe voluntatem non recipiendi Sacramentum: & à negatione huius voluntatis pendet character in fieri: ergo etiam superveniente huiusmodi voluntate poterit character deleri. 2. Negando, vel distinguendo antecedens: pendet Mediatè, concedo, Immediatè nego. Character enim non ratione sui per se ponit negationem illius voluntatis, sed ratione Sacramenti, quod esset penitus nullum, si adesse voluntas non recipiendi Sacramentum. Postquam autem Sacramentum semel est valide collatum, non potest amplius fieri, ut non fuerit collatum: cum ergo Character tantum supponat hoc quod est, Sacramentum fuisse validum, non potest illa retractatio esse contraria Characteri.

CAPUT